

Fornyning av universitetets strategi 2011-15

Prorektor Berit Rokne

Møte med studentene

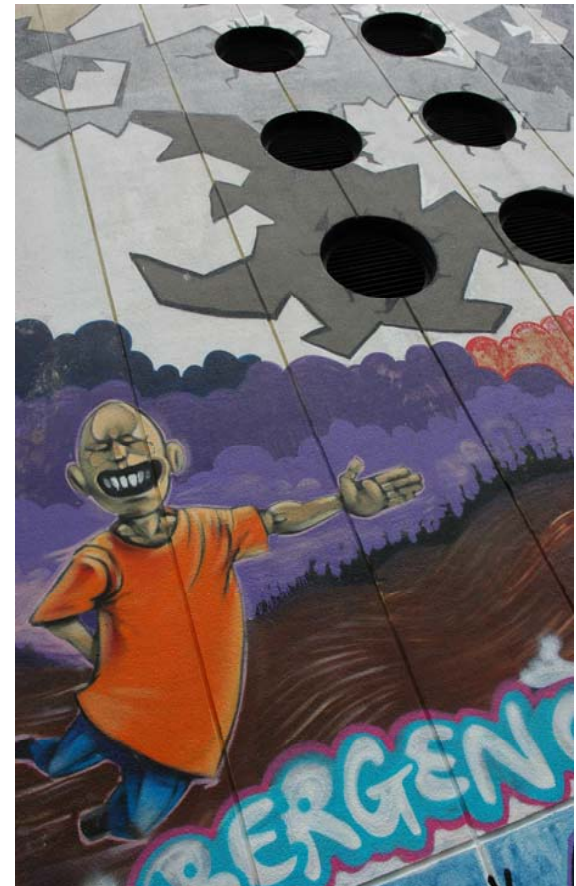
Februar 2010

UNIVERSITETET I BERGEN

Dagens tekst!

- Hva er et forskningsuniversitet?
- Hva er forskningsbasert utdanning?
- Hva er en universitetsstrategi?
- Hvorfor lager vi en universitetsstrategi?
- Hvordan lager vi en universitetsstrategi?
- Hvem er med å lage en universitetsstrategi?
- Når skal universitetsstrategien være ferdig?
- **Hva er viktig for studentene å ha med i strategien?**

Universitetet i Bergens egenart og verdier

- Faglig virksomhet fornyes i takt med samfunnsendringer
- Fornyelsen bygger på universitetets grunnleggende institusjonelle trekk og felles verdigrunnlag:
 - Grunnforskning og forskerutdanning i alle fagmiljøene
 - Utvikling av fag og disipliner over en stor faglig bredde
 - Forskningsbasert undervisning
 - Fri og kritisk faglig virksomhet
 - Organisering og ledelse forankret i fagmiljøene
- Forstå og ivareta det store mangfoldet av ulike fagkulturer og ulike fagtradisjoner som universitetet preges av
- Institusjonelle og finansielle rammevilkår tilpasses forskjellene mellom fagmiljøene, og de ulike fagmiljøene videreutvikles og fornyes ut fra sine egne kulturer og tradisjoner

UiB – et internasjonalt synlig forskningsuniversitet

- Forskningsuniversitetet
 - 3500 ansatte
 - Ca 14 000 studenter
 - Seks fakulteter
 - 30 institutter og sentre
 - Universitetsbibliotek
 - Bergen museum
 - 19 forskerskoler
- Særlig satsing på noen utvalgte områder
 - Marine studier
 - Utviklingsrelaterte studier
 - Andre strategisk prioriterte områder
- Internasjonal synlighet: Forskning av høy kvalitet
 - Fire SFF
 - To Nordic Centres of Excellence
 - Partner i SFI
 - To FME
 - Tre ERC advanced grants

UiB – et internasjonalt synlig forskningsuniversitet

- Rangering over verdens beste universiteter
 - 144 plass på Times Higher Educations
 - Har klatret 176 plasser siden 2005
 - Shanghai-rangering bekrefter framgang
- 2600 studenter får årlig en grad
- Vel 230 doktorgrader årlig
- 1350 er i ferd med å ta en doktorgrad
- 30 % av doktorandene er internasjonalt rekruttert
- Over 10 % av studentene fra 70 ulike land
- 2000 akademiske publikasjoner årlig
- Budsjett på 3 milliarder
- UiB, Unifob og CMR har en eksternt finansiert forskningsvirksomhet på over 1 milliard kroner

Forskningsuniversitetets rolle og betydning

- Utvikler ny kunnskap
- Bygger opp kompetanse
- Utdanner høyt kvalifisert arbeidskraft
- Utvikler relasjoner til internasjonale kunnskaps- og kompetansemiljøer
- Utveksler kunnskap, kompetanse og studenter internasjonalt
- Danner grunnlag for bredere kunnskaps- og kompetansemiljøer
- Formidler kunnskap og kompetanse til samfunns- og næringsliv
- Tilrettelegger for innovasjon og kommersialisering
- Samarbeider med kultur-, nærings- og samfunnsliv

Forskningskvalitet og studiekvalitet

- Forskning i utdanningen – forskningsbasert utdanning
- Lov om universiteter og høyskoler:
Universiteter og høyskoler skal tilby høyere utdanning som er basert på det fremste innen forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og erfaringskunnskap
- Utdanningens forskningsbasis – den viktigste forutsetningen for kvalitet i høyere utdanning
- Samspill mellom forskning og utdanning - viktig for kvaliteten i både utdanningen og forskningen

Ulike institusjoner og miljøer – forskjellige tilnærminger til forskningsbasert utdanning

- Behov for differensiering: Varierende omfang av forskning og forskerutdanning
 - Forskningsuniversiteter
 - Vitenskapelige høyskoler
 - Høyskoler med ulike typer fagmiljøer
 - Kunsthøyskoler
- Ulike forståelser av forskningsbasert utdanning: Ulike institusjoner bør videreutvikle sine spesielle fortrinn

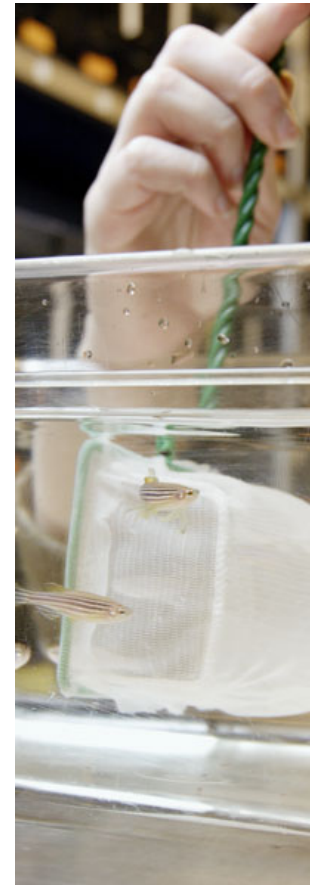
Forskningsbasert utdanning – ulike syn

1. Studenter undervises av forskere i forskernes egne forskningsområder
2. Studentene undervises av forskere men ikke nødvendigvis i forskernes egne forskningsområder
3. Studentene undervises på en institusjon hvor der foregår forskning
4. Kursinnholdet bygger helt eller delvis på materiale som bygger på forskning
5. Forskerne underviser ikke direkte men har ansvar for koordinering og tilsyn av undervisningen

(Kim 2002)

Forskningsbasert undervisning ved et forskningsuniversitet

- Undervisningen er knyttet til lærerens egen pågående forskning
- Studentene selv bruker vitenskapelig metode – i forskningssamarbeid med eller under veiledning av forskningsaktive lærere
- Akkurat som god undervisning er basert på ny forskning, er gode studenter en forutsetning for fornyelse av forskningen

Undervisning ved forskningsuniversiteter: Studiene og studentene er integrert i forskningsmiljøer

- *Førstesemesterstudiet*: Innføring i vitenskapelige tenkemåter og vitenskapelige arbeidsmåter
- *Bachelorstudier*: Møte med aktive og ledende forskere i undervisning og veiledning
- *Masterstudier*: Økende involvering i fagmiljøers forskning, særlig gjennom arbeid med masteroppgave
- *Doktorgradsstudier*: Full integrasjon i forskningsmiljøer, gjennom egen forskning
- **Samlede studieløp**: Utformet og organisert av universitetets egne fagmiljøer, basert på en gjennomgående forskningskultur i alle miljøene

Strategiarbeidet – noen utfordringer

- Identifisere drivkrefter som påvirker UiB og universitetet
- Vise hvordan egne valg, handlinger, og prioriteringer kan ha betydning for å videreutvikle UiB som et internasjonalt synlig forskningsuniversitet
- Vurdere UiBs posisjon regionalt, nasjonalt og internasjonalt i forhold dagens og kommende strategi
- Tydeliggjøre valg og ambisjoner
- Strategiprosess tilstrekkelig forankret ved universitetet

Eksempler på andre utfordringer

- Universitets handlingsrom
- Internasjonalisering
- Kvalitetskrav
- Rekruttering
 - Generasjonsskiftet
 - "Yngrebølgen"
- Ekstern finansiering
- Infrastruktur (arealer, utstyr, museum, bibliotek, eiendom etc)
- Likestilling/antidiskriminering
- Tverr- og flerfaglighet
- Grønt universitet
- Flere

Hva ønsker vi med strategien?

- Klargjøre verdigrunnlaget og posisjonen til universitetet
- Tydeliggjøre mål og ambisjoner – utdanning, forskning og formidling
- Vise en retning for beslutninger, tiltak, prioritering av ressurser og daglig praksis
- Mobilisere og forankre universitetet
- Synliggjøre attraktivitet, forutsigbarhet og stabilitet i forhold til omverden

Forholdet mellom UiB-strategi og fakultetenes

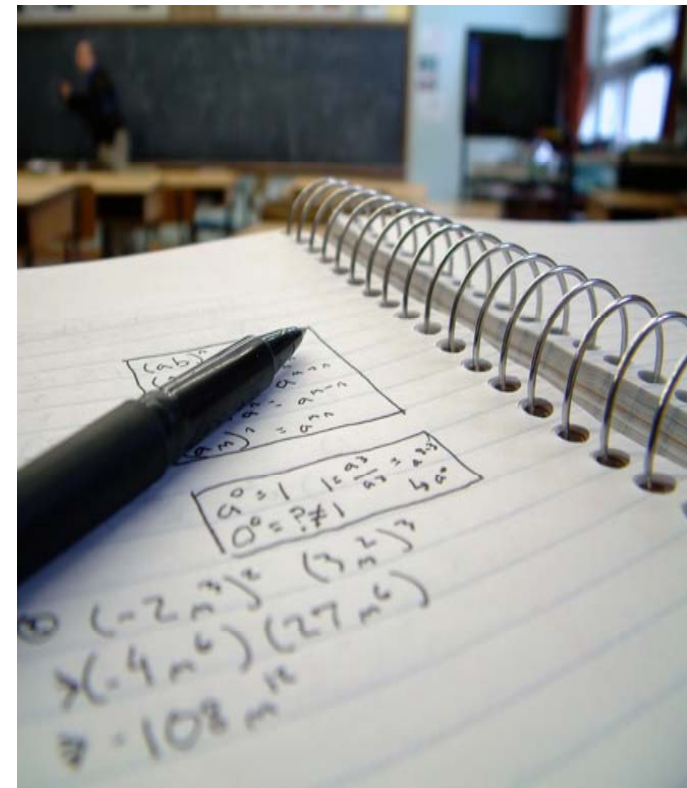
Alle fakulteter utvikler egen strategisk plan:

- UiB-strategi gir grunnlag og setter rammer
- Fakultetenes strategier bygger på analyser av egne faglige ståsteder og ønsket fremtidssituasjon innenfor rammene av UiB-strategi
- Stor frihet til egne prioriteringer og virkemidler innenfor rammen

Fornyning av universitetets strategi 2011-15

- Arbeidsgruppe (styresak des 09)
- Følgende gruppe ble nedsatt – ulike kompetanser
 - Professor Roger Strand
 - Førsteamanuensis Margareth Hagen
 - Professor Pinar Heggernes
 - Professor Ivar Bleiklie
 - Professor Vidar Steen
 - Professor Maurice B. Mittelmark
 - Postdoc Jørn Jacobsen
 - Seksjonssjef Ingrid Christensen
 - Student Synnøve Mjeldheim Skaar
 - Student Kristian Blindheim
 - Seniorrådgiver Ingar Myking, sekretær
 - Prorektor Berit Rokne, leder

Fornyning av universitetets strategi 2011-15

Arbeidsgruppens mandat

(styresak des 09)

- Gruppen skal lage et utkast til en fornyet strategisk plan for perioden 2011-2015
- Utkast til ny plan skal bygge på
 - Universitetets verdigrunnlag
 - Samfunnsmessige utfordringer for forskning og høyere utdanning
 - UiBs fortrinn innen utdanning og forskning
- Dagens strategiske plan, handlingsplaner og nøkkeldokumenter som foreligger for UiB og som peker fram i tid bør gi retning til utkast til ny plan

Fornyning av universitetets strategi 2011-15

- **Premisser for arbeidet** (styresak des 09)
 - Overordnet og ikke for omfattende plan
 - En fornying av gjeldende plan
 - Institusjonsprofil, verdigrunnlag og ambisjonsnivå som forskningsuniversitetet videreføres
 - Fornyning og tydeliggjøring av hovedmål for primærområdene

Strategigruppens arbeid

- Arbeidsgruppemøter
 - Eksterne innspill
 - "direkte og indirekte"
 - nasjonalt og internasjonalt
 - Interne innspill
 - Nøkkelfinfo
 - Fra UiB og andre universitet
 - Nøkkeldokumenter
 - Webside:
<http://www.uib.no/ledelsen/centrale-utvalg/arbeidet-med-strategisk-plan-2011-2015>

Strategiprosess forøvrig

- Oppdatering og dialog med styret
 - seminarer
- Dialogmøter
 - dekan
 - fakulteter
 - Fakultetenes egne strategiprosesser
 - Fagforeninger
 - Studentorganisasjoner
 - Andre

Tidsplan for prosess

- Avspark
 - Styresamling, Solstrand – juni 2009
 - Dekanmøt(er)
 - Styremøte desember 09
 - Strategigruppemøte desember 09
- Prosess våren 2010
 - Strategigruppemøter
 - Dialogmøter
 - Styreseminar(er)
 - Webside

Tidsplan for prosess

- Prosess høsten 2010
 - Ferdigstillelse 1. september
 - Høring
 - Fakultet
 - Bibliotek
 - Museet
 - Studenter
 - Ferdigbehandling i styret

Strategigruppens arbeid – innspill studenter

- Viktige områder for utdanning
 - Forskningsbasert utdanning
 - Utdanningskvalitet
 - Akademisk redelighet
 - Læringsmiljø
 - Rekruttering
 - Studentmedvirkning
 - Synliggjøring av studiemuligheter
 - Tydeliggjøring av kompetanse
 -

Universitetet i Bergen vil ha din mening!

- Ny plan med ny vår 2011

